

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz,

☎ 095 747 28 71, fax 095 747 25 78

www.pup.powiatmysliborski.pl e-mail: szmy@praca.gov.pl

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MYŚLIBORSKIM
w 2014r.
RAPORT OPISOWY
(część diagnostyczna)**

Myślibórz 2015

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	4
II. Analiza bezrobocia i ofert pracy w powiecie myśliborskim według zawodów (grup zawodów).....	6
III. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	17
IV. Analiza rankingu zawodów nadwyżkowych deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych – interpretacja wyników.....	20
V. Wnioski	21

Załączniki:

- T-II/P-1. Bezrobotni wg zawodów w powiecie myśliborskim. Stan w końcu 2014r.,
- T-II/P-1a. Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie myśliborskim. Stan w końcu 2014r.,
- T-II/P-2. Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-2a. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych, w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-3. Oferty pracy wg zawodów w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-3a. Struktura ofert pracy według grup zawodowych w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-5. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-6 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-8 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie myśliborskim w 2014r.,

- T-II/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie myśliborskim w 2014r.,
- T-II/P-10. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie myśliborskim w 2014r., ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty,
- T-II/P-11. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie myśliborskim w 2014r., ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty,

I. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pod względem metodologicznym jest zaawansowanym aktywnym sposobem przeciwdziałania bezrobociu poprzez systematyczne badania rynku pracy zarówno w zakresie zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych cechach zawodowych i kwalifikacjach, jak również analizę rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy osób bezrobotnych (ze szczególnym naciskiem na skrupulatne ewidencjonowanie ich predyspozycji i cech zawodowych) z uwzględnieniem kierunków kształcenia przyszłych pracowników.

Zatem punkty zderzenia popytu na pracę z podażą siły roboczej, wsparte przewidywanym zapotrzebowaniem w określonych zawodach służy przewidywaniu tego popytu z kilkuletnim wyprzedzeniem. Umożliwia to automatyczne opiniowanie oraz ewentualne modyfikacje w zakresie szkolnictwa (programów nauczania w szkołach) celem dostosowania kierunków kształcenia do wyzwań, jakie stawia przed abiturientami i absolwentami ewoluujący w coraz szybszym tempie rynek pracy. To z kolei da możliwość niejako programowania poszczególnych grup zawodowych w przyszłości w taki sposób, by w krótkim czasie znalazły zatrudnienie, a podmioty zatrudniające miały zaspokojone potrzeby kadrowe w sposób coraz to bardziej pełny.

Dokonując niniejszego rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w końcu 2014r. wykorzystano dane zgromadzone w PUP w Myśliborzu dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 Nr 82, poz.537 ze zm.)). Analizę (w części diagnostycznej) przeprowadzono na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS – 01 (załączniki 2, 3) zestawionych w tablicach załączonych do niniejszego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

W w/w tablicach brano pod uwagę następujące wskaźniki:

- $W_{n,l}^k$ – wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k
- $W_{s,l}^k$ – wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k

Ponadto za źródło informacji przyjęto półroczne i roczne raporty powiatowe „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za lata 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 2010, 2011, 2012, 2013r i I półrocze 2014r.*”.

II. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Warto na wstępie przeanalizować strukturę poszczególnych grup bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myśliborzu wg stanu w końcu 2014r. Poniższa tabela daje tego ilościowy i procentowy obraz:

Tabela 1. Struktura bezrobocia w powiecie myśliborskim w końcu 2014r.

Grupa bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	Odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych
Kobiety	1773	54,43%
Absolwenci (ogółem)	128	3,92%
Kobiety – absolwentki	65	1,99%
Osoby długotrwale bezrobotne	985	30,24%
Kobiety długotrwale bezrobotne	542	16,645%
Ogółem	3257	100%
Bez zawodu	<u>936</u>	28,73%

**źródło: T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów powiecie myśliborskim. Stan w końcu 2014r.*

Powyzsza tabela odzwierciedla stan bezrobocia w powiecie myśliborskim w 2014r. We wskazanej strukturze należy zwrócić uwagę w szczególności na kobiety. Zarejestrowane w PUP w Myśliborzu kobiety zarówno w stosunku do ogółu, jaki poszczególnych podgrup bezrobotnych stanowią zawsze wyraźną większość. Pomimo wahań tych zmiennych i bardzo zauważalnej tendencji, że kobiety – zarówno te będące na rynku pracy już od jakiegoś czasu, jak i na rynek wkraczające – zwiększyły swoją aktywność w poszukiwaniu pracy, mają większą motywację i determinację w utrzymaniu jej, to jednak dalej stanowią większość w stosunku do grupy. Dane procentowe i ilościowe wykazują, iż wszelkie działania dotyczące obejmowania tych kobiet formami aktywnymi i standardowymi działaniami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego nie rozwiązują głównych problemów bezrobocia.

W końcu 2014r. liczba kobiet długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się w porównaniu z I półroczem 2014 roku o 57 osób tj. z 599 kobiet długotrwale bezrobotnych na 542 kobiety długotrwale bezrobotne.

Absolwenci szkół częstokroć mają długotrwały problem ze znalezieniem stałej pracy. Zaś kobiety długotrwale bezrobotne mają ogromne problemy z powrotem na rynek pracy,

ponieważ nie spełniają oczekiwań pracodawców (nie mają wykształcenia, doświadczenia zawodowego lub innych kwalifikacji), są mało mobilne, mało dyspozycyjne albo ich sytuacja rodzinna uniemożliwia im znalezienie odpowiedniej dla siebie pracy. Te niepokojące wielkości przekładają się na wskaźnik deficytu i nadwyżki zawodów oraz problemy z realizacją bieżących ofert.

Tabela 2. Zmiany liczby bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet od 2005r. do 2014r. w powiecie myśliborskim.

Lata 2005 – I półrocze 2010

OKRES	2005	I 2006	2006	I 2007	2007	I 2008	2008	I 2009	2009	I 2010
OGÓŁEM	7118	5342	4655	3643	3601	3063	3006	3454	3747	3353
KOBIETY	3866	3136	2778	2246	2302	1909	1863	1863	1992	1770

Lata 2010 – 2014

OKRES	2010	I 2011	2011	I 2012	2012	I 2013	2013	I 2014	2014
OGÓŁEM	3751	3746	3662	3866	4097	3842	4131	3618	3257
KOBIETY	2050	2067	2053	2095	2197	1970	2250	1934	1773

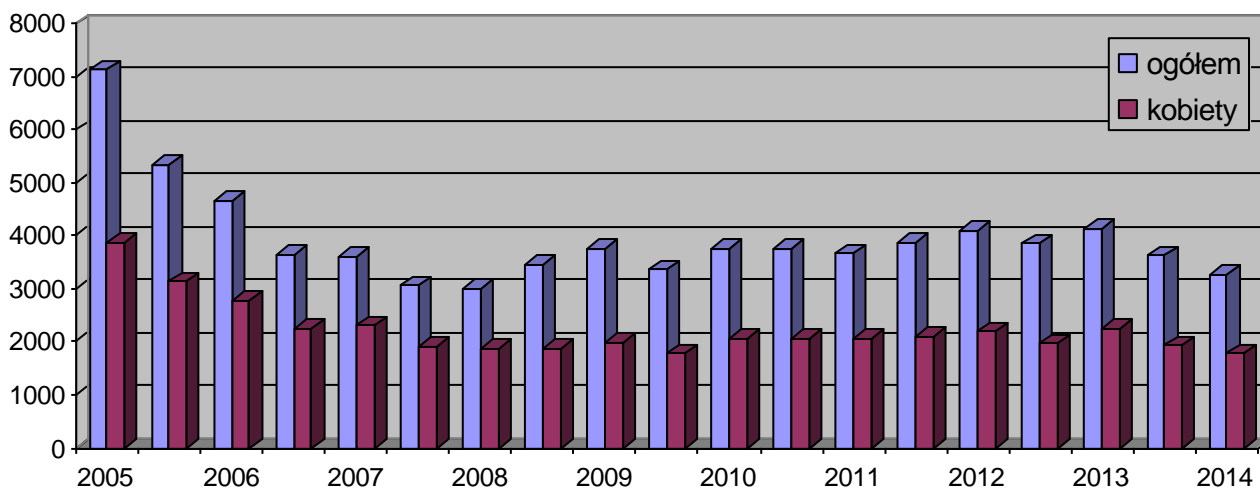
**źródło: dane statystyczne PUP Myślibórz za lata 2005 – 2014r.*

W końcu 2014 roku w powiecie myśliborskim było zarejestrowanych **3257** osób, z czego **1773** stanowiły kobiety. Odsetek kobiet w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób to **54,43%**. W porównaniu ze stanem w końcu I półrocza 2014r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 361 osób. Można zauważyć, że dotychczasowa tendencja do cyklicznych wzrostów i spadków liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w okresie zimowym i letnim, w przypadku tego półrocza nie wystąpiła. Dodatkowo liczba osób bezrobotnych znacznie spadła. Na taki stan rzeczy ma wpływ zmiana ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2014 poz. 598), która wprowadziła funkcję doradcy klienta. Dzięki takiemu rozwiązaniu pracownicy urzędu mogą o wiele

częściej kontaktować się z osobami bezrobotnymi nad którymi sprawują opiekę, mogą lepiej poznać ich oczekiwania względem urzędu oraz poznać ich problemy życiowe, które uniemożliwiają znalezienie im pracy. Dzięki temu rozwiązaniu jest większa kontrola nad osobami podejmującymi, krótkotrwałe prace na umowy cywilno-prawne. Takie osoby często nie zgłaszały faktu podjęcia pracy i nadal przebywały w rejestrze, pomimo faktu, że mają obowiązek się wyrejestrować. Znaczna poprawa jest również widoczna w doborze odpowiedniej oferty pracy dla osób bezrobotnych a także w szybkości i precyzyjnym doborze kandydatów do pracy dla pracodawców zgłaszających oferty pracy.

Poniżej natomiast graficznie przedstawiono adekwatne dane od 2005r.:

Wykres 1. Zmiany liczby bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet od 2005r. w powiecie myśliborskim.

* źródło dane statystyczne PUP Myślibórz

W strukturze bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby z następujących grup zawodowych:

- Sprzedawca,
- Murarz i robotnik budowlany,
- Technik mechanik, mechanik pojazdów samochodowych i mechanik samochodów osobowych,
- Ekonomista i technik ekonomista,

- Szwaczka, krawiec,
- Ślusarz,
- Kucharz i kucharz małej gastronomii,
- Specjalista administracji publicznej oraz technik prac biurowych i technik administracji,
- Stolarz,
- Fryzjerzy,
- Robotnik gospodarczy.

Wśród bezrobotnych znajdują się osoby posiadające konkretny zawód (specjalność), jak również osoby bez zawodu. W końcu 2014r. było **2321** osób poszukujących pracy w konkretnym zawodzie, a nie posiadających zawodu **936** osób w tym **553** kobiety. Liczba osób bezrobotnych w porównaniu ze stanem w końcu I półrocza 2014r. zmniejszyła się, aż o **361** osób.

W końcu 2014r. zgłoszonych zostało **2459** ofert pracy. Warto zaznaczyć, że zgłoszono tylko **4** ofert stricte w kategorii bez zawodu.

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (grupa zawodowa nr 7)**

Grupa obejmująca **400** zawodów i specjalności. W końcu 2014 roku bezrobotnych wśród robotników przemysłowych i rzemieślników było **719 osób**, z czego **166** to kobiety.

Tabela 3. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 7 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Ślusarz	91	4	39	19
2.	Murarz	91	0	29	32
3.	Szwaczka	59	57	24	62
4.	Stolarz	43	4	8	49
5.	Krawiec	33	30	9	2
6.	Mechanik pojazdów samochodowych	29	0	7	10

7.	Mechanik samochodów osobowych	29	0	10	7
8.	Cukiernik	17	15	7	0
9.	Piekarz	15	4	6	9
10.	Tokarz w metalu	15	1	5	2

Z jednej strony widoczna jest tendencja, iż w zawodach, gdzie jest duża liczba zarejestrowanych osób małe jest zapotrzebowanie na tego typu kandydatów do pracy. Paradoksalnie w dużej mierze widoczna jest tendencja rosnącego zapotrzebowania w specjalnościach, w których trudno o wykwalifikowaną kadrę. Przykładem są szwaczki. W tym zawodzie zgłoszonych ofert pracy było znacznie więcej niż zarejestrowanych osób posiadających tego typu zawód. Podobnie sytuacja wygląda w zawodzie stolarz. Na terenie powiatu myśliborskiego funkcjonuje kilka przedsiębiorstw szwalniczych oraz stolarni, które mają dosyć duże zapotrzebowanie na pracowników jednak ze względu, że tutejsze szkoły nie kształcą absolwentów w tych zawodach bardzo ciężko jest sprostać potrzebom zatrudnieniowym pracodawców w tym obszarze.

Dużą liczbę ofert pracy w tej grupie zawodowej zgłoszono również w następujących zawodach:

- Plecionkarz – 30 ofert pracy,
- Brukarz – 30 ofert pracy,
- Konserwator budynków – 21 ofert pracy,
- Tapicer – 16 ofert pracy
- Technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 15 ofert pracy,

- ***Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (grupa zawodowa nr 5)***

Zbiór ten składa się z **132** zawodów. W końcu 2014 roku wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców było **505** osób bezrobotnych w tym **439** kobiet.

Tabela 4. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 5 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Sprzedawca	289	265	110	193
2.	Kucharz	65	55	24	26
3.	Kucharz małej gastronomii	23	21	6	1
4.	Robotnik gospodarczy	27	13	9	179
5.	Fryzjer	26	24	9	16
6.	Technik handlowiec	12	11	6	0

Warto również wspomnieć, iż liczną liczbę ofert pracy zgłoszono w zawodach:

- Kasjer handlowy – 23 ofert pracy,
- Doradca klienta – 20 ofert pracy,
- Kelner – 13 ofert pracy,

- **Technicy i inny średni personel (grupa zawodowa nr 3)**

W grupie techników i innego średniego personelu występuje **471** zawodów. W końcu 2014 roku osób bezrobotnych wśród tej grupy było **340**, z czego przeważająca część – **194** stanowiły kobiety.

Tabela 5. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 3 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Technik ekonomista	73	66	25	1
2.	Technik mechanik	46	1	18	0
3.	Technik rolnik	29	20	14	0
4.	Technik budownictwa	20	3	2	0
5.	Technik administracji	16	15	7	24
6.	Technik organizacji usług gastronomicznych	14	9	0	0
7.	Technik informatyk	13	2	2	3
8.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	12	10	2	1

W tej grupie zawodowej zgłaszano również oferty pracy w zawodach:

- Opiekun osoby starszej – 63 oferty pracy,
- Przedstawiciel handlowy – 28 ofert pracy,
- Księgowy – 18 ofert pracy,
- Florysta – 13 ofert pracy,
- Opiekun w domu pomocy społecznej – 12 ofert pracy.

- **Pracownicy przy pracach prostych (grupa zawodowa nr 9)**

Grupa ta liczy **98** zawodów. W końcu 2014 roku bezrobotnych poszukujących pracy przy pracach prostych było **385** osób, z czego **45** to kobiety.

Tabela 6. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 9 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Robotnik budowlany	48	0	18	86
2.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	35	24	18	32
3.	Sprzątaczką biurową	20	20	4	23
4.	Pomoc kuchenna	15	15	7	20
5.	Pakowacz	14	11	6	15
6.	Robotnik placowy	10	5	7	1
7.	Robotnik drogowy	10	0	4	13

W tej grupie zawodowej zgłaszano również oferty pracy w zawodach:

- Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt – 49 ofert pracy,
- Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food – 22 oferty pracy,
- Pokojowa – 14 oferty pracy,
- Robotnik oczyszczania miasta – 10 ofert pracy.

- **Specjaliści (grupa zawodowa nr 2)**

W grupie specjalistów jest **663** zawodów i specjalności. W końcu 2014 roku bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach zawodowych zaliczanych do grupy specjalistów było **210**, z czego ponad połowa – **146** to kobiety.

Tabela 7. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 2 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Ekonomista	23	14	4	0
2.	Specjalista administracji publicznej	16	15	5	0
3.	Pedagog	14	13	2	0
4.	Socjolog	10	8	2	0
5.	Nauczyciel nauczania początkowego	9	9	4	4
6.	Nauczyciel wychowania fizycznego	8	2	0	1
7.	Nauczyciel przedszkola	7	7	2	4

Zauważalne jest praktycznie zerowe zapotrzebowanie na pracowników wyspecjalizowanych posiadających wykształcenie wyższe, pomimo iż popyt na te właśnie kierunki kształcenia jest wysoki.

- **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (grupa zawodowa nr 8)**

Pośród **336** zawodów i specjalności w grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń w końcu 2014 roku zarejestrowanych było **137** osób bezrobotnych, z czego **45** to kobiety.

Tabela 8. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 8 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	24	0	10	0
2.	Kierowca ciągnika rolniczego	20	0	8	3
3.	Kierowca operator wózków jezdniowych	8	0	2	5
4.	Kierowca samochodu ciężarowego	6	0	4	43

- *Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (grupa zawodowa nr 6)*

Ta grupa liczy **54** zawodów i specjalności. W końcu 2014 roku bezrobotnych wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków było zarejestrowanych **113** osób, w tym **70** kobiet.

Tabela 9. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 6 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Rolnik	33	26	17	0
2.	Robotnik leśny	19	7	7	7
3.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	8	8	3	0
4.	Rolnik upraw polowych	7		2	0

Warto również wspomnieć, iż liczną liczbę ofert pracy zgłoszono w zawodach:

- Ogrodnik terenów zieleni – 24 ofert pracy.
- Drwal/ pilarz drzew – 5 ofert pracy

- **Pracownicy biurowi (grupa zawodowa nr 4)**

W grupie pracowników biurowych występuje **68** zawodów i specjalności. W końcu 2014 roku zarejestrowanych bezrobotnych w tej grupie było **66** osoby, z czego **45** to kobiety.

Tabela 10. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 4 wg zawodu.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Technik prac biurowych	24	18	5	134
2.	Magazynier	10	4	3	82
3.	Technik hotelarstwa	9	6	0	0

Duża liczba ofert została zgłoszona w tej grupie w zawodzie:

- Ankieter – 23 oferty pracy
- Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center) – 20 ofert pracy,
- Sekretarka – 18 ofert pracy
- Asystent do spraw księgowości – 10 ofert pracy.

- **Sily zbrojne (grupa zawodowa nr 10)**

W grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi. Składa się ona z 3 zawodów i specjalności. Bezrobotnych żołnierzy szeregowych w końcu 2014 roku było **6** osób. Ofert pracy w tej grupie nie zgłoszono.

- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (grupa zawodowa nr 1)**

Ta grupa zawodowa składa się z **141** zawodów i specjalności. W końcu 2014 roku w tej grupie zawodowej zarejestrowane były **4** osoby. Zgłoszono **23** oferty pracy.

Tabela 11. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 1 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1.	Kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego	1	0	1	1
2.	Kierownik małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu	1	0	1	0
3.	Kierownik budowy	1	0	0	3
4.	Główny technolog	1	0	0	1

W tej grupie zawodów zostały zgłoszone oferty pracy w zawodach:

- Kierownik supermarketu – 5 ofert pracy,
- Kierownik działu sprzedaży – 4 oferta pracy,
- Kierownik działu produkcji – 3 oferty pracy.

III. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

O sytuacji poszczególnych grup zawodowych świadczy nie tylko liczba bezrobotnych, ale też liczba zgłoszonych ofert pracy mówiąca o zapotrzebowaniu na dany zawód lub specjalność. Zestawienie ofert pracy zgłaszanych do urzędów z bezrobotnymi zarejestrowanymi w określonym zawodzie, pozwala na stwierdzenie czy dany zawód charakteryzuje się nadwyżką bezrobotnych czy deficytem rąk do pracy.

Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tzw.

- **zawodów „nadwyżkowych”**, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz poszukujących pracy jest wyższa niż zgłaszane zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci proponowanych miejsc pracy/ofert pracy oraz
- **zawodów „deficytowych”**, w których liczba bezrobotnych i poszukujących pracy nie zaspakaja potrzeb pracodawców, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych oparto o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów ($W_{n,l}^k$).

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$$\begin{array}{ll} W_{n,l}^k < 0,9 & \text{to zawody nadwyżkowe,} \\ W_{n,l}^k > 1,1 & \text{to zawody deficytowe.} \end{array}$$

Nadal jednak niepokoi grupa osób nie posiadających wyuczonego zawodu, która wynosi 936 osób. Stanowi to **28,73%** ogółu osób bezrobotnych. Nie ulega wątpliwości, że jest to wartość niemała. Nie mniej jednak generuje to duża część osób z wykształceniem średnim ogólnym i absolwentów liceów profilowanych. Ci młodzi ludzie często podejmują naukę w szkołach wyższych i policealnych w systemie zaocznym, a w trakcie zarejestrowania w PUP podejmują staże, które w swoim założeniu mają im dać możliwość praktycznego zastosowania wiedzy ze studiów.

Tabela 12. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w 2014r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik
1.	000000	Inny zawód lub brak zawodu	0,0025
2.	331403	Technik ekonomista	0,0098
3.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0227
4.	753105	Krawiec	0,0476
5.	711402	Betoniarz - zbrojarz	0,0556
6.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0667
7.	712601	Hydraulik	0,0714
8.	752208	Stolarz meblowy	0,0714
9.	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0769
10.	721306	Blacharz samochodowy	0,0909
11.	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1000
12.	722314	Tokarz w metalu	0,1000
13.	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1000
14.	961302	Robotnik placowy	0,1000
15.	962902	Dozorca	0,1000
16.	351203	Technik informatyk	0,1071
17.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1111
18.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1296
19.	722204	Ślusarz	0,1418
20.	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,1429
21.	713102	Malarz budowlany	0,1429
22.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1449
23.	333108	Technik spedytor	0,1667
24.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1667
25.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,1667
26.	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	0,1875
27.	532201	Opiekunka domowa	0,2000
28.	931203	Meliorant	0,2000
29.	711202	Murarz	0,2133
30.	321402	Technik dentystyczny	0,2500

Tabela 13. Ranking zawodów deficytowych w powiecie myśliborskim w 2014r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik
1.	341202	Opiekun osoby starszej	31,5000
2.	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	22,0000
3.	711601	Brukarz	15,0000
4.	332203	Przedstawiciel handlowy	14,0000
5.	343203	Florysta	13,0000
6.	241202	Doradca finansowy	12,0000
7.	921201	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	9,8000
8.	821902	Monter mebli	9,0000
9.	242307	Specjalista do spraw kadr	8,0000
10.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	8,0000
11.	441201	Ekspedient pocztowy	7,0000

12.	711101	Konserwator budynków	7,0000
13.	911203	Pokojowa	7,0000
14.	524502	Sprzedawca w stacji paliw	6,0000
15.	523002	Kasjer handlowy	5,7500
16.	524902	Doradca klienta	5,0000
17.	811105	Operator koparko - ładowarki	5,0000
18.	815301	Operator maszyn do szycia	5,0000
19.	432103	Magazynier	4,5556
20.	325905	Opiekunka dziecięca	4,5000
21.	515303	Robotnik gospodarczy	4,0682
22.	721404	Monter konstrukcji stalowych	4,0000
23.	331301	Księgowy	3,6000
24.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	3,5833
25.	411004	Technik prac biurowych	3,4359
26.	132301	Kierownik budowy	3,0000
27.	343301	Bibliotekarz	3,0000
28.	531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	3,0000
29.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	3,0000
30.	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	3,0000

Tabela 14. Zawody zrównoważone w powiecie myśliborskim w 2014r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik
1.	122101	Kierownik działu marketingu	1
2.	132101	Główny technolog	1
3.	242223	Specjalista do spraw planowania strategicznego	1
4.	321301	Technik farmaceutyczny	1
5.	331104	Pracownik obsługi produktów finansowych	1
6.	333105	Spedytor	1
7.	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	1
8.	522201	Kierownik sali sprzedaży	1
9.	532102	Opiekun medyczny	1
10.	541306	Portier	1
11.	711301	Kamieniarz	1
12.	711404	Zbrojarz	1
13.	721205	Spawacz metodą MIG	1
14.	722301	Frezer	1
15.	722312	Szlifierz metali	1
16.	741103	Elektryk	1
17.	911102	Sprzątaczką domowa	1
18.	911202	Palacz pieców zwykłych	1
19.	931202	Kopacz	1

IV. ANALIZA RANKINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tabele rozdziału III przedstawiają ranking zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych myśliborskiego rynku pracy.

W grupie zawodów nadwyżkowych najwyższy wskaźnik dotyczy m.in. **technika ekonomisty, kucharza małej gastronomii, krawca, betoniarza – zbrojarza, technika żywienia i gospodarstwa domowego, hydraulika, stolarza meblowego, nauczyciela wychowania fizycznego, blacharza samochodowego, specjalisty do spraw rachunkowości**. Coraz częściej osoby bezrobotne z konkretnym wykształceniem często wyższym rejestrując się w urzędzie pracy napotykają na problem ze znalezieniem pracy w swoim wyuczonym zawodzie.

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego zatrudnienia mają również osoby posiadające „dobry” zawód w takich specjalizacjach jak: technik informatyk, mechanicy pojazdów samochodowych i samochodów osobowych, ślusarze, elektromechanicy pojazdów samochodowych, murarze.

W grupie zawodów deficytowych w rankingu przodują: **opiekun osoby starszej, pracownik przygotowujący posiłki typu fast food, brukarz, przedstawiciel handlowy, florysta, doradca finansowy, pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt, monter mebli, specjalista do spraw kadr, kierowca ciągnika siodłowego**. Pracodawcy napotykają na ogromne trudności związane z pozyskaniem nowych pracowników. Powodem tego są: niskie wynagrodzenia, migracja zarobkowa do krajów EOG, nadal duży problem „szarej strefy” na rynku pracy. Często są to oferty pracy dla osób, które pomimo, iż posiadają kwalifikacje zawodowe oraz doświadczenie, to borykają się z szeregiem problemów natury mentalnej (pochodzą ze środowisk wiejskich, są mało mobilne, często zagrożone wykluczeniem społecznym, cierpią na długotrwałe bezrobocie, skarżą się na dolegliwości ze zdrowiem).

Największą grupą bezrobotnych jest grupa bez zawodu, tj. **936** osób. Liczba tych osób w porównaniu z I półroczem 2014 roku zmniejszyła się, o **58** osób.

V. WNIOSKI

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Myśliborzu na koniec 2014r. zostało zgłoszonych 2459 oferty pracy. W porównaniu ze stanem na koniec 2013r. nastąpił wzrost ofert pracy o 652 oferty. Jest to znaczący wzrost, pomimo okresu zimowego, w którym wiele firm wyhamowuje swoją działalność ze względu na mniejszą liczbę zleceń. Taka sytuacja mogła wyniknąć z faktu, że zima w roku 2014 była lekka i wielu pracodawców zdecydowała się prowadzić swoją działalność w pełnym zakresie. Wpływ na tego typu sytuację ma również wspomniana wcześniej zmiana ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i wprowadzona w ramach tych zmian funkcja doradcy klienta. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Myśliborzu kluczowym pracownikom urzędu została przypisana funkcja doradcy klienta z podziałem na doradców zajmujących się osobami bezrobotnymi oraz pracodawcami. W związku z takim podziałem doradcy klienta odpowiedzialni za kontakty z pracodawcami mogą pozyskiwać nowe oferty pracy, nawiązywać współpracę z nowymi firmami i oferować im formy wsparcia, z których mogą skorzystać przy zatrudnianiu pracowników. Takie rozwiązanie przynosi widoczne zmiany w ilości zgłaszanych ofert pracy.

Na terenie powiatu myśliborskiego w przeważającej liczbie funkcjonują firmy jedno osobowe lub mikro i małe przedsiębiorstwa. Niewiele jest średnich i dużych przedsiębiorstw. Obecne koszty utrzymania pracownika przez pracodawcę są duże, dlatego mali pracodawcy w powiecie myśliborskim, którzy zdecydują się zatrudniać pracowników stawiają wysokie wymagania, co do kandydatów do pracy, ze względu na fakt że chcieliby mieć od razu wykwalifikowanego pracownika. Niestety duża część osób bezrobotnych nie potrafi sprostać tym wymaganiom ze względu na zbyt niskie kwalifikacje i brak doświadczenia zawodowego. Dodatkowo w przypadku, kiedy taki pracodawca nie zdecyduje się na wsparcie urzędu w zatrudnianiu pracownika – jego oferta pracy ma wysokie wymagania, co do kandydatów a oferuje niskie wynagrodzenie. Często w takiej sytuacji osoby bezrobotne decydują się na podjęcie pracy nierejestrowanej tzw. „na czarno” ze względu na większe dochody. Sytuacja taka sprawia, iż znaczna część bezrobotnych pozostaje bez pracy i niestety nie ma większych szans uzyskać jej na lokalnym rynku pracy.

Analizując powyższe dane zaobserwować można spadek wśród osób długotrwale bezrobotnych o 146 osób w porównaniu do roku 2013. Oznacza to, że osoby przebywające dłuższy czas w rejestrze osób bezrobotnych dzięki działaniom aktywizacyjnym urzędu takimi jak: szkolenia, bony szkoleniowe, staże, bony stażowe, prace interwencyjne, roboty publiczne

oraz dofinansowania dla osób bezrobotnych – podejmują zatrudnienie i nie rejestrują się ponownie. Cieszy również fakt że wśród osób bez kwalifikacji zawodowych odnotowano spory spadek, bo aż o 215 osób bezrobotnych, co może oznaczać, że coraz więcej osób zdobywa kwalifikacje i wybiera kierunek nauki w konkretnych zawodach. Osoby, które planują kontynuowanie nauki w systemie zaocznym często korzystają z form aktywizacji oferowanych przez urząd. Dzięki temu zdobywają doświadczenie zawodowe a po zakończeniu nauki i zdobyciu odpowiednich kwalifikacji będą dobrymi kandydatami do pracy dla pracodawców, ponieważ posiadają już doświadczenie oraz wykształcenie. Dla osób bezrobotnych są świadczone również podstawowe usługi rynku pracy (pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, szkolenia), które przynoszą, co raz bardziej widoczne efekty.

Systematyczne działania urzędu pracy wobec zarejestrowanych bezrobotnych przynoszą widoczne efekty i co raz częściej dochodzi do zatrudnienia po formach aktywizacji zawodowej jest spowodowane tym, iż PUP Myślibórz rozmawia i negocjuje z pracodawcami, stara się wpłynąć na pracodawców, aby po zakończeniu wsparcia ze strony urzędu pracodawca „dał coś od siebie” i zatrudnił pracownika – najlepiej na stałe. Pomimo, iż lokalny rynek pracy nie jest na tyle elastyczny, aby wchłonąć dużą liczbę tych bezrobotnych ponieważ nie powstają nowe miejsca pracy – to działania urzędu przynoszą efekty i sytuacja się poprawia.

Sporządził:

Grzegorz Florczak Pośrednik pracy – Doradca klienta